

Múzeumok Őszi Fesztiválja
Isaszeg, 2021. október 2. – 2021. október 16.
Szakmai Beszámoló

A Múzeumok Őszi Fesztiválja 2021. évi országos rendezvénysorozathoz csatlakozott az Isaszegi Művelődési Ház és Múzeumi Kiállítóhely (2117 Isaszeg, Dózsa Gy. u. 2. földszint, anyaintézmény). A programokat megvalósító helyszín az intézmény telephelye a Múzeumi Kiállítóhely (2117 Isaszeg, Madách Imre u. 15.) közgyűjtemény volt. Az Isaszegi Művelődési Ház és Múzeumi Kiállítóhely vezetője: Pongrácz Gabriella igazgató asszony. A MÓF rendezvény kapcsolattartója, felelőse a Múzeumi Kiállítóhely (Falumúzeum) helytörténeti gyűjteménykezelője Szmolicza József volt.

Programunkat a MÓF hivatalos programján a megadott határidőn belül (2021. augusztus 31.) tettük közzé és szükség szerint aktualizáltuk.

Közgyűjteményünk az előző években már több alkalommal is sikeresen vett részt a Múzeumok Őszi Fesztiválja programjain, amelyeket helytörténeti kiállítások, kirándulások, előadások, zenés megnyitók, tették mindig érdekessé az érdeklődők számára.

A Múzeumok Őszi Fesztiválja szervező központjától a benyújtott programterv alapján, az Isaszegi Művelődési Ház és Múzeumi Kiállítóhely a 2021. évi Múzeumok Őszi Fesztiválja programjainak megvalósítására 80.000,-Ft pályázati támogatásban részesült, melyet ezúton is megköszönünk!

A Múzeumok Őszi Fesztiválja hivatalos honlapján az isaszegi programjaink az alábbi linken érhetők el:

http://www.oszifesztival.hu/search_hu.html?id=search_hu&search=isaszeg

Megvalósított programok I.

Tematika:
Szakmai program
Program címe:

**Kiket rejtettek az isaszegi kurgánok? Szarmaták az Alföldön című
vetítettképes előadás**

Meghívott előadónk

**Dr. Kulcsár Valéria régész (Budapest),
a SZTE BTK Régészeti tanszék docense**

Dátum: 2021. október 2. (szombat) 16:00

Megvalósult program célközönsége: Családok, diákok, történelem barátok, nyugdíjasok, a Múzeumbaráti Kör tagjai, pedagógusok.

A megvalósult program értékelése:

Dr. Kulcsár Valéria régész nő segítségével a jelenlévők, isaszegiek és nem isaszegi vendégeink, jobban megismerhették az ókorban Isaszegen is élt szarmata népcsoport mindennapjait (életét, viseletét, ételeiket, hagyományait, temetkezési szokásaikat, stb.). Megismerhették a jelenlévők a szarmaták temetkezési szokásain belül, a halomsíros (Kurgán) temetkezés rítusait. Hogyan is építették a Kurgánt? Hogyan temették el a halottat? Koporsóban vagy anélkül temették-e el az elhunytat? Mindenre választ kaphattak a jelenlévők. Ismertetésre került az 1962-63-ban a Magyar Nemzeti Múzeum anyagi finanszírozásával, Garam Éva régész nő által vezetett régészeti feltárás a Katonapallagon.

Rendezvényünket megtisztelte jelenlétével Kővári Klára ny. őskoros régész nő is, aki Isaszeg területileg illetékes régésze volt nyugdíjazásáig. Az előadást kötetlen beszélgetés zárta.

Programunk sikerességét bizonyítja, hogy az előadást követően Dr. Kulcsár Valéria és Kővári Klára régész nőknek számtalan kérdésre kellett választ adniuk a jelenlévők részére.

A rendezvényünket az érdeklődők egyénileg keresték fel, csoportos látogatás nem volt. A létszám 35 fő volt, akik között Budapestről, Pécelről és Gödöllőről érkezett vendégeink is voltak.

Rendezvényünket támogatta az Isaszegi Múzeumbarátok Köre, valamint az Isaszegi Művelődési Ház is.

Szerény vendéglátással (ásványvíz, pogácsa, sütemény) kedveskedtünk az előadás résztvevőinek.

Kommunikációra vonatkozó adatok:

A rendezvénnyel kapcsolatosan sajtó tájékoztatót nem tartottunk, de az Isaszegi Önkormányzati Tájékoztató újságban az októberi programoknál ismertetésre kerültek a MÓF programjai.

Beharangozó hírt a MÓF programunkról az Isaszegi Művelődési Ház és a Falumúzeum honlapján és facebook oldalán tettünk közzé.

A MÓF letölthető plakátját használtuk fel az aktuális programjaink népszerűsítésére, amelyből 20 darabot helyeztünk ki a település forgalmasabb pontjain.

A program letölthető plakátja: <http://muzeum.isaszeg.hu/wp-content/uploads/2021/09/szerkesztheto-plakat06-2.jpg>

A rendezvény meghívóját a városi oktatási és kulturális intézményeinek, valamint a Múzeumbaráti Kör tagjainak (Mintegy 100 db) elektronikus úton (e-mail útján) küldtük meg.

A fotó dokumentáció a Beszámoló legvégén található!

Internet megjelenés linkjei (Múzeum honlapján):

<http://muzeum.isaszeg.hu/2021/09/26/meghivo-3/>

A Múzeum Facebook oldalán a **szeptember 26-i** Bejegyzésnél:

<https://www.facebook.com/Isaszegi-Falumúzeum-523865404309570/>

Megvalósított programok II. PROGRAMVÁLTOZÁS!

Eredeti tematika:

Sétálj, gyalogolj, bringázz velünk

A szakadó eső, és a járhatatlan erdei utak miatt az Erdészeti javaslatára a helytörténeti kirándulásunkat elhalasztottuk.

Helyettesítő program:

Módosított tematika: Szakmai program

„Isaszegi séta” című 50 éve Isaszegen készült amatőr film digitalizált változatának vetítése.

Előadó: Szmolicza József gyűjteménykezelő

Időpont: 2021. október 9. (szombat) 16:00

Megvalósult program célközönsége: családok, diákok, nyugdíjasok, pedagógusok, a Múzeubaráti Kör és helyi lokálpatrióta civil egyesületek tagjai.

Megvalósult program értékelése:

Sajnos az eredeti terveinket módosítani voltunk kénytelenek, a váratlanul lezúduló nagy mennyiségű eső miatt, amely az erdei utakat szinte járhatatlanná tette. Erről időben értesítettük a közvéleményt a MŐF hivatalos honlapján is, és egyúttal feltöltöttük a helyettesítő programunk adatait: http://www.oszifesztival.hu/programok_hu.html?pid=59

A helyettesítő programra egy érdekes filmritkasággal kedveskedtünk a MŐF látogatói, a történelemkedvelők számára. Tihanyi László isaszegi lakos által 50 évvel ezelőtt készített amatőr filmjének, digitálisan megmentett változatát vetítettük le. A Super 8 mm-es technikával készült alkotás kb. 50 perc időtartamú volt. A filmet múzeumunk számára a Magyar Nemzeti Filmarchívum segítségével digitalizáltattuk 2020-ban. Első bemutatására a MŐF alkalmából került sor. Mit is láthattak a kedves érdeklődők a félévszázada készült amatőr filmben? Isaszeg jeles épületeit; Öregtemplom, Szent István király Plébániatemplom, Református templom, Plébánia. Műemlékek közül: Honvédsírok, Honvédszobor, Hősök szobra, Lengyel kapitány sírja (régii „kardlapból kovácsolt” vaskereszttel); Ma már nem létező épületeket: a volt Rózsa Presszó-Vendéglőt, “Dózsa” Kultúrotthont, régi Falumúzeumot és a sokunk által nosztalgiával emlegetett MOZI-t, azaz a Petőfi Sándor Filmszínház épületét is, továbbá a képkockákon feltűntek még többek között a Klapka Iskola, Aulich utcai új Társasházak, Csata kisvendéglő, régi Vasútállomás környéke,

utcarészletek, de láthatók voltak a szívet-lelket gyönyörködtető isaszegi hímzések, népviselet jeles darabjai is egy rögtönzött “néptánc bemutatón”.

A kamera megörökítette még az 1971-ben végzett Nagy Sándor utcai régészeti feltárás munkáit is. Hellenbrandt Magdolna régész vezetésével folytak a régészeti munkák, melyben isaszegi általános iskolás diákok is kivették a részüket (szelvények kitűzése, stb.), valamint helybéli nyugdíjasok végezték a nagyobb fizikai munkákat. Időutazásunkat Szmolicza József gyűjteménykezelő – a film digitalizálásának kezdeményezője - élőszavas kísérettel egészítette ki, A családi hangulatban megtartott vetítés során lehetőség volt a jelenlévőknek, menet közben is bekapcsolódni, és az elmondottakhoz kiegészítést tenni, új információkat közölni – ez tette igazán sikeressé rendezvényünket. A film egyes részleteit kinagyítottuk és a Facebook oldalunkra is feltettük. Sokan ismerték fel ismerőseiket, osztálytársaikat vagy saját magukat a fotókon, Több ezres volt a nézettsége a „Bejegyzésünknek”. A múzeum számára pedig rengeteg hasznos információt közöltek a Facebook oldalunk olvasói. Köszönjük!

A rendezvényünket az érdeklődők egyénileg keresték fel, csoportos látogatás nem volt. Létszáma 18 fő volt, akik között Budapestről érkezett vendégeink is voltak.

Programunkat támogatta az Isaszegi Múzeumbarátok Köre, valamint az Isaszegi Művelődési Ház is. Szerény vendéglátással (ásványvíz, pogácsa, sütemény) kedveskedtünk a vetítés résztvevőinek.

Kommunikációra vonatkozó adatok:

A rendezvénnyel kapcsolatosan sajtó tájékoztatót nem tartottunk, de az Isaszegi Önkormányzati Tájékoztató újságban az októberi programoknál ismertetésre kerültek a MÓF programjai.

Beharangozó hírt a MÓF programunkról az Isaszegi Művelődési Ház és a Falumúzeum honlapján és Facebook oldalán tettünk közzé.

A MÓF logójával ellátott egyedi szórólapot, plakátot készítettünk, az október 9-i programunk népszerűsítésére, amelyből 25 darabot helyeztünk ki a település forgalmasabb helyeire.

A rendezvény meghívóját a városi oktatási és kulturális intézményeinek, valamint a Múzeumbaráti Kör tagjainak (kb. 100 db) elektronikus úton (e-mail) küldtük meg.

A fotó dokumentációt a Beszámoló végén található!

Internet megjelenés linkjei (Múzeum honlapján):

<http://muzeum.isaszeg.hu/2021/10/06/tajekoztatas-programvaltozasrol/>

Múzeum Facebook oldalán az **október 6-i és 9-i Bejegyzésnél:**

<https://www.facebook.com/Isaszegi-Falumúzeum-523865404309570/>

Megvalósított programok III.

Tematika:

Szakmai program

Program címe:

**Benyovszky Móric nyomában
- Egy magyar világutazó emlékére –
születésének 280. és halálának 235. évfordulója alkalmából**

Meghívott előadónk:

Cséke Zsolt

geográfus végzettségű filmrendező (Debrecen)

Időpont:

2021. október 16. (szombat) 16:00

Megvalósult program célközönsége: általános iskolások, családok, felnőttek, középiskolások, pedagógusok, nyugdíjasok, a Múzeumbaráti Kör és a Mozdulj Velünk Egyesület tagjai.

Megvalósult program értékelése:

Az előadó segítségével a kalandos életű gróf Benyovszky Móric (1741-1786) nyomába eredtünk. Életútját követve eljutottunk Földünk negyedik legnagyobb szigetére is, ahol Benyovszky Madagaszkár magyar "királyaként" vált híressé.

A megemlékezés keretében levetítettük a Cséke Zsolt által készített "Egy magyar sír az esőerdőben" című 1,5 órás dokumentumfilmjét, amely első alkalommal az MTA Székházában került bemutatásra, majd második alkalommal Isaszegen. De a filmet korábban az MTV és a HírTV is levetítette három külön-külön részletben.

Cséke Zsolt geográfus személyesen több alkalommal is járt Madagaszkáron (1988., 1995., 2012., 2017.), ahol a híres magyar felfedező-utazó emlékét kutatta. Benyovszky halálának feltételezett helyén először 1989-ben egy emlékoszlopot állított saját költségén, majd később ezt felújította és egy emléktáblát is elhelyezett a kalandos sorsú világutazó jelképes síremlékén.

A nagyszámú érdeklődő előtt megtartott előadást követően sok kérdésre kellett válaszolnia vendégünknek. Köszönjük Cséke Zsoltnak, hogy az előadásnak köszönhetően a jelenlévő diákok és felnőttek egyaránt többet tudhattak meg a méltatlanul elfeledett hazánkfia, gróf Benyovszky Móric legendás életéről.

Az előadó személyének, az előadás témájának köszönhetően, rendezvényünk igen sikeres volt!

Hozzájárult mindehhez, hogy Cséke Zsolt jóvoltából eredeti Madagaszkárról származó tárgyakat vehetett a kedves nagyjérdemű közönség kézbe, mint pl.

- Coupe-cuope vagyis egy madagaszkári bozótvágó kést,
- Laterit konkréciót,
- Valiha, egy jellegzetes bambuszból készült madagaszkári pengetős hangszer,
- 100 Ariary papírpénzt is.

A rendezvényünket az érdeklődők egyénileg keresték fel, Létszámuk 50 fő volt, akik között Budapestről érkezett vendégeink is voltak.

Programunkat támogatta az Isaszegi Múzeumbarátok Köre, valamint az Isaszegi Művelődési Ház is. Szerény vendéglátással (ásványvíz, pogácsa, sütemény) kedveskedtünk a vetítés-előadás résztvevőinek.

Kommunikációra vonatkozó adatok:

A rendezvénnyel kapcsolatosan sajtó tájékoztatót nem tartottunk, de az Isaszegi Önkormányzati Tájékoztató újságban az októberi programoknál ismertetésre kerültek a MÓF programjai.

Beharangozó hírt a MÓF programunkról az Isaszegi Művelődési Ház és a Falumúzeum honlapján és Facebook oldalán tettünk közzé.

A MÓF honlapjáról letölthető plakátot készítettünk, az október 16-i programunk népszerűsítésére, amelyből 35 darabot helyeztünk ki a település forgalmasabb helyeire. Letölthető plakát:

<http://muzeum.isaszeg.hu/wp-content/uploads/2021/10/Meghívó-Benyovszky.jpg>

A rendezvény meghívóját a városi oktatási és kulturális intézményeinek, valamint a Múzeumbaráti Kör tagjainak (100 db) elektronikus úton (e-mail) küldtük meg.

Internet megjelenés linkjei (Múzeum honlapján):

<http://muzeum.isaszeg.hu/2021/10/08/meghivo-benyovszky-eloadasra/>

Múzeum Facebook oldalán az **október 10-i és 28-i Bejegyzésnél:**

<https://www.facebook.com/Isaszegi-Falumúzeum-523865404309570/>

Isaszeg, 2021. november 2.

Pongrácz Gabriella
igazgató

Szmolicza József
gyűjteménykezelő

FOTÓ DOKUMENTÁCIÓ

Kiket rejtettek az isaszegi Kurgánok? Szarmaták az Alföldön

Előadó: Dr. Kulcsár Valéria régész

2021. október 2. (szombat) 16:00

Dr. Kulcsár Valéria régész előadását tartja

A közönség egy része

Pongrácz Gabriella igazgató asszony megköszöni az előadást, Dr. Kulcsár Valéria régésznek

Vendégeink között üdvözölhettük Prof. Dr. Frisnyák Sándor ny. egyetemi tanár urat (elől) és Pongrácz Gabriella igazgató asszonyt is (bal oldalt háttul).

Édesanya és kislánya az érdeklődők között

Kővári Klára ny. régész

„Isaszegi séta” című 1971-ben Tihanyi László által Super 8 mm-es technikára készített amatőr film vetítése a Falumúzeumban

**Előadó:
Szmolicza József gyűjteménykezelő
2021. október 9. (szombat) 16:00**

Filmrészlet: Fehér Mihályné sz. Kővári Mária, a régi múzeum kertjében, néptánc bemutatón.

Filmrészlet: A volt "Rózsa" Presszó és Vendéglő. Előtte Gyarmati-féle Vendéglő volt. Az épület ma már sajnos nincs meg, elbontották. A Vendéglő részében működött az 1990-es években az „Anita” Porcelán Kft.

Budapesti vendégeink

Sindely Julianna tanárnő tanítványaival

Rendezvényünket jelenlétével megtisztelte Szatmáry Zoltán a Múzeumbarátok Köre tiszteletbeli elnöke.

Filmrészlet: "Dózsa" Presszó és Kultúrotthon, előtte Juni-féle Vendéglő működött benne. Elbontották. Ma a helyén a Művelődési Ház (földszint) és a Jókai Mór Városi Könyvtár (1. emelet) épülete osztozik.

**Benyovszky Móric nyomában
- Egy magyar világutazó emlékére –
születésének 280. és halálának 235. évfordulója alkalmából
2021. október 16. (szombat) 16:00
Előadó: Cséke József geográfus végzettségű filmrendező**

Vendégünk Cséke Zsolt filmrendező Debrecenből érkezett hozzánk.

Valkony Antal ny. tanár úr kamerájával rögzíti az eseményt. Az első sorban a Klapka György Általános Iskola diákjai.

Cséke Zsolt kezében egy Coupe-coupe vagyis egy madagaszkári bozótvágó kés látható. Ezzel faragta 1988-ban az első - fából készült – emlékoszlopot Madagaszkáron Benyovszky emlékének.

Valiha, egy jellegzetes bambuszból készült madagaszkári pengetős hangszer.

Laterit konkréción.. (Laterittalaj borítja Madagaszkár felszínének jelentős részét.)

Madagaszkári papírpénz, 100 Ariary amely 500 malgas frankkal egyenértékű.